

Czas na kolejną, tym razem znacznie poważniejszą próbę pisarską – rozprawkę poświęconą „Panu Tadeuszowi”. Jak donoszą dobrze poinformowani, nauczyciel nie ma prawa oceniać prac wykonywanych przez ucznia w czasie „koronaferii”... Cóż, niech i tak będzie! Zatem piszecie nie dla oceny (chyba, że coś się zmieni w ustaleniach), ale dla samodoskonalenia się w niezbędnych umiejętnościach. Sprawność w tworzeniu zwartych, poprawnie skomponowanych tekstów będzie niezbędna dla każdego z was, jeżeli zamierzacie w przyszłości przystąpić do matury, a później podjąć studia. Pamiętajcie też, że te i inne prace podpisujecie własnym imieniem i nazwiskiem – a chyba nie chcielibyście podpisać nimi byle czego? Musimy sami się szanować, jeśli chcemy by inni nas szanowali. Zatem – do roboty!

Postanowiłem, dla ułatwienia, ponownie przygotować dwa plany-schematy rozprawki; temat „A” jest tych z was, którzy w dzienniku mają numer nieparzysty, zaś temat „B” – dla obdarzonych numerem parzystym. Zaczynamy:

„A”: Temat: „Pan Tadeusz” powinien pozostać lekturą obowiązkową w kl. VIII szkoły podstawowej.

I Teza: Nasza najważniejsza epopeja narodowa, „Pan Tadeusz” towarzyszy Polakom od pokoleń, w czasach walki, niewoli i wytężonej pracy dla ojczyzny i dlatego powinien pozostać w kanonie lektur powszechnej szkoły podstawowej.

II Argumenty: 1. „PT” ukazuje panoramiczny i wnikliwy obraz społeczeństwa szlacheckiego dawnej Rzeczypospolitej na tle doniosłych wydarzeń (wojna Napoleona z Rosją); 2. A. Mickiewicz po mistrzowsku odmalowuje charakterystyczne typy polskiej szlachty; 3. Epopeja jest bezcennym świadectwem odchodzącej epoki; 4. „PT” jest pogłębionym zapisem języka, obyczajów i upodobań przedstawicieli różnych kategorii rodzimej szlachty, która stanowiła skrajnie uprzywilejowaną, rozpolitykowaną i dominującą na wszystkich płaszczyznach życia społecznego warstwę Polaków; 5. Epopeja Mickiewicza jest niekwestionowanym arcydziełem literatury ojczystej we wszystkich aspektach: w języku, obrazowaniu świata zewnętrznego, kreśleniu ludzkich osobowości i ekspresji emocji oraz uczuć.

III Podsumowanie: Powtórzenie pierwotnej tezy, dodatkowo wzmocnionej przedstawionymi argumentami.

„B”: Temat: „Pan Tadeusz” jest utworem zbyt trudnym, by móc być efektywnie „rozpracowanym” i wszechstronnie zrozumianym przez ucznia szkoły podstawowej.

I Teza: „Pan Tadeusz”, nasza epopeja narodowa, bezdyskusyjnie zasługuje na to, by być w pełni zrozumianą i docenioną przez każdego wykształconego Polaka, a to możliwe jest dopiero po osiągnięciu odpowiedniego wyrobienia kulturowego, wymagającego długich lat edukacji.

II Argumenty: 1. Świat przedstawiony w „PT” jest bardzo odległy i niezrozumiały dla przeciętnego nastolatka; 2. Język, choć urzekająco piękny, jest pełen archaizmów, których znaczeń, walorów i piękna nie jest w stanie docenić uczeń szkoły podstawowej; 3. Ogromna objętość utworu zniechęca

młodego czytelnika, przywykłego do obrazków w sieci i krótkich tekstów „on-line”, już na samym wstępie, zanim przystąpi on do lektury; 4. Mnogość opisów i wolne tempo narracji stwarzają zwykle barierę nie do przebicia dla nastoletniego czytelnika, ukształtowanego głównie na krótkich, dynamicznych tekstach współczesnej kultury masowej; 5. Występujące u Mickiewicza wzorce postaw indywidualnych bohaterów są odległe od współczesnych i dlatego trudne do zaakceptowania przez dzisiejszych nastolatków.

III Podsumowanie: Powtórzenie pierwotnej tezy, dodatkowo wzmocnionej przedstawionymi argumentami.

Pisząc rozprawkę możecie posłużyć się podanymi schematami. Możecie też je zmodyfikować albo stworzyć własne. Możecie dobrać inne argumenty. Ważne jednak jest, byście użyte argumenty wsparli **CYTATAMI** z lektury! Dopiero bowiem przytoczone cytaty uwiarygodniają treść przekazu.

Potraktujcie tę pracę jako test sprawdzający poziom waszych językowych umiejętności. Praca nad rozprawką z pewnością nie będzie czasem straconym. Jestem pewien, że jeśli się przyłożycie, to **KAŻDY Z WAS** stworzy pracę godną najlepszej oceny. I nic to, że teraz wszedł zakaz oceniania prac „wirusopochodnych”. Kto może zabronić nauczycielowi stawiania piątek czy szóstek?

Życzę powodzenia w pracy!